

Datum: 30 augustus 2023

Onderwerp: Verduurzaming gemeentelijke gebouwen

Ons kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken met betrekking tot het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen. In het Actieplan Klimaat & Energie 2021 – 2024 staat het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen als pijler opgenomen. Per gebouw staat onderstaand de voortgang, alsmede de mogelijke wijzigingen, omschreven.

Gemeentehuis

De geplande verduurzaming van het gemeentehuis is voltooid. Zo is het gebouw al een aantal jaar aardgasvrij, is de isolatie op orde en liggen er zonnepanelen op het dak. Begin 2023 zijn waterloze urinoirs geïnstalleerd in het gemeentehuis wat, zoals het nu lijkt, op meerdere locaties geplaatst kan gaan worden.

Gemeentewerf

Ook de verduurzaming van de gemeentewerf is voltooid en volgens plan verlopen. De verlichting is vervangen door ledverlichting en de zonnepanelen zijn geplaatst. Inmiddels weten we ook dat we een jaarlijkse kostenbesparing hebben van zo'n €2.200,- en een CO2-reductie van bijna 19%.

Sporthallen

Voor het verduurzamen van de sporthallen heeft uw Raad in totaal € 1.360.498,- gereserveerd. Met deze gelden is de afgelopen jaren een aantal stappen gezet, maar we lopen we ook tegen knelpunten aan. Hierdoor kunnen sommige verduurzamingsplannen niet zoals initieel gepland worden uitgevoerd. Eén van de knelpunten luidt netcongestie (overbelasting van het net). Als een sporthal over een grootverbruik aansluiting beschikt kan men geen energie die met zonnepanelen wordt opgewekt terugleveren. Ook geldt bij sporthallen met een grootverbruikaansluiting dat het contractvermogen niet meer verhoogd kan worden. Dit betekent dat er niet meer elektriciteit kan worden afgenomen en er bijvoorbeeld geen warmtepomp kan worden geplaatst. Bij sporthallen die tegen deze problemen aanlopen en waar geen snelle oplossing vanuit de netbeheerder voorhanden is hebben we het plan van aanpak moeten wijzigen. Hierbij voeren we uit wat op dit moment gedaan kan worden en blijft het deel waar we op moeten wachten 'on hold' staan. De netbeheerder heeft extra vermogen beschikbaar gekregen wat verdeeld gaat worden naar de partijen die capaciteit aangevraagd hebben. Het is nu wachten op meer duidelijkheid, welke partijen deze extra capaciteit krijgen toegewezen. Let op: er is slechts een beperkte extra capaciteit beschikbaar en daarbij geldt dat de aanvragen op volgorde van binnenkomst worden toegewezen. Daarnaast is de afgelopen jaren een aantal nieuwe inzichten opgedaan, hetgeen heeft geleid tot een aantal wijzigingen in de plannen.

Onderstaand gaan we in op de voortgang en de mogelijke wijzigingen per

sporthal.

Sporthal De Slenken in De Wijk

Bij sporthal De Slenken wordt de verlichting momenteel vervangen door ledverlichting. Daarnaast is het dak na-geïsoleerd en voorzien van nieuwe hoogwaardige dakbedekking. Bij het vervangen van de warmtevoorziening lopen we momenteel tegen het probleem aan dat het gebouw wordt verwarmd met een houtsnipperkachel, waar in het advies van 2019 geen rekening mee is gehouden. Het toepassen van warmtepompen zou een desinvestering zijn, wat destijds wel in het advies is verwerkt. Daarom is gekozen geen warmtepomp te installeren en de houtsnipperkachel te behouden. Wel kijken we nog naar mogelijkheden om de zonnepanelen te plaatsen. Door netcongestie is dit momenteel niet mogelijk, maar hierover hebben wij ons aangemeld voor extra capaciteit. Het geld voor de zonnepanelen blijft daarom gereserveerd voor de Slenken. Zodra alle werkzaamheden zijn voltooid is de sporthal verduurzaamd conform de door uw raad gekozen 'optie B' – de maatregelen met een terugverdientijd < 20 jaar – en zal het doel gehaald zijn. Door het niet uitvoeren van vervanging warmtevoorziening komt het gereserveerde bedrag voor de warmtepomp vrij en kan dit voor de verduurzaming van een andere sporthal worden gebruikt.

Sporthal 't Zandmeer in Kerkenveld

Deze sporthal is de enige locatie die niet over een grootverbruik aansluiting beschikt. Dit betekent wij hier geen capaciteitsprobleem hebben en alle maatregelen kunnen aanbrengen binnen de capaciteit die we hiervoor hebben. In de sporthal is de bestaande verlichting vervangen door ledverlichting. Daarnaast zijn alle isolatiemaatregelen uitgevoerd met hogere isolatiewaarden dan wat bekend was. Dit mede door de diepe spouwmuren. De nog openstaande werkzaamheden liggen op schema. Na de zomervakantie van 2023 wordt er gestart met het vervangen van de verwarmingsinstallatie. Deze installatie wordt vervangen door een luchtbehandelingskast met warmteterugwinning en is voorzien van een warmtepomp waarmee de sporthal via de luchtbehandelingskast verwarmd en geventileerd gaat worden. De bestaande ketel is te groot voor drie radiatoren. Deze vervalt en wordt vervangen door een elektrische ketel. Het toepassen van een luchtbehandelingskast komt voort uit nieuwe inzichten die we de afgelopen jaren tijdens corona hebben opgedaan waarbij goede ventilatie een pré is en waarmee in het collegevoorstel van 2019 geen rekening mee is gehouden. Eén van de inzichten luidt dat ventilatie erg belangrijk is. Met deze inzichten in het achterhoofd is gekozen voor een luchtbehandelingskast met verwarming en ventilatie met warmteterugwinning. Het grote voordeel, naast de extra ventilatie van deze installatie, is dat er geen obstakels in de sporthal meer aanwezig zijn en er minder geluid in de sporthal is, gezien de volledige installatie buiten staat. Omwille van de grotere elektriciteitsvraag heeft Enexis de meterkast voorzien van een grotere elektra aansluiting.

Omdat de werkzaamheden duurder uitvallen dan oorspronkelijk begroot door de hogere loonkosten, materiaalkosten en benodigde aanpassingen van het klimaatsysteem, is een extra budget benodigd van € 208.465,15 inclusief btw. Dit budget is gevonden binnen de huidige begroting van taakveld 5.20 voor verduurzaming gemeentelijke gebouwen. De extra investering kan worden bekostigd van het verwarmingsbudget van Sporthal De Slenken, omdat de verwarmingsinstallatie daar niet aangepast hoeft te worden.

Het oorspronkelijke doel van de verduurzaming met betrekking tot de verwarmingsinstallatie is reeds behaald met de houtsnipperkachel. De voorgestelde overheveling van de gelden van Sporthal de Slenken naar

Sporthal Zandmeer maakt onderdeel uit van de besluitvorming in de Bestuursrapportage.

Sporthal de Buddinghof

Bij sporthal de Buddinghof is het plaatsen van zonnepanelen en de vervanging van de verwarmingsinstallatie stilgelegd in verband met netcongestie. Een aanvraag voor extra vermogen is gedaan bij de netbeheerder. De verlichting in de gangen en kleedruimten worden nog vervangen voor ledverlichting en gevel wordt nog na-geïsoleerd.

Sporthal De Marse

Bij sporthal De Marse is het plaatsen van zonnepanelen en de vervanging van de verwarmingsinstallatie en warmtapwaterinstallatie voor warmtepompen stilgelegd in verband met netcongestie. Een aanvraag voor extra vermogen is gedaan bij de netbeheerder.

De verlichting is vervangen door ledverlichting. Daarnaast zijn de meeste isolatiemaatregelen uitgevoerd. Zo zijn de vloeren in de kleedruimten, de kantine en de gevels geïsoleerd. Ook is de enkele beglazing vervangen door HR++ glas. Een deel, boven de spouwmuur, was nog voorzien van asbest wat nu verwijderd is.

De netbeheerder heeft extra vermogen beschikbaar gekregen voor grootverbruikaansluitingen, wat verdeeld gaat worden naar de partijen die capaciteit aangevraagd hebben. Het is nu wachten op meer duidelijkheid, zodat we weer verder kunnen met de plannen voor de sporthallen.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Roelof Pieter Koning
Gemeentesecretaris

Inge C.J. Nieuwenhuizen
burgemeester